

HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

BERGBAUMUSEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

MINING MUSEUM PŘÍBRAM

Příbram – Březové Hory

Náměstí Hynka Kličky 293, Příbram VI – Březové Hory, 261 01 Příbram I, Česká republika
tel.: +420 318 626 307, +420 318 633 138, +420 318 626 675, +420 318 622 566, fax: +420 313 120 625
e-mail: info@muzeum-pribram.cz, internetové stránky: www.muzeum-pribram.cz

V Příbrami dne: 23. 2. 2023

Výroční zpráva Hornického muzea Příbram, příspěvkové organizace, za rok 2022

Pracoviště společenských věd

Archeologické pracoviště

- archeologické pracoviště realizovalo **terénní dohledy** v regionu s ohledem na aktuálně probíhající stavební činnost (např. v Hřiměždicích, Petrovicích); ve spolupráci s **Archeologickým ústavem AV ČR v Praze** se uskutečnilo **zpracování archeologických výzkumů** v podobě **laboratorní analýzy** a **konzervace** nálezů (ze Rpet); v součinnosti s **Archeologickým ústavem Jihočeské univerzity České Budějovice** proběhla **laboratorní analýza a konzervování nálezů** (z Podmok a Velké nad Vltavou atd.); pokračovala **inventarizace podsbírký č. 9 – archeologické** (probíhající v termínu od 31. 12. 2020) a její dokončení se plánuje k 31. 12. 2023; pokračovalo **mapování výšinných poloh** s předpokladem lokalizace pravěkých či středověkých **opevněných sídel** a tvorba jejich **fotografické databáze**; realizovalo se mapování míst s předpokladem **lokalizace zaniklých vsí**; ve vytipovaných lokalitách se uskutečnily zjišťovací sběry a ve **virtuálním prostředí aplikace Google maps** byla doplňována o nové informace mapa těchto předpokládaných zaniklých vsí v regionu; bylo prováděno **mapování zaniklých i dosud existujících poplužních a vrchnostenských dvorů** v regionu a jiné;
- archeologické pracoviště se zapojilo do projektu Archeologického ústavu AV ČR s názvem „**Archeologické léto**“ v podobě bloku exkurzí směřujících na keltské oppidum Hrazany (18. 6. – 31. 8. 2022);
- archeologické pracoviště ve spolupráci s muzejní pedagožkou se podílelo na akci „**Mezinárodní den archeologie**“ (15. 10. 2022) formou specializovaného programu a aktivit určených široké veřejnosti;

- archeologické pracoviště HM Příbram pokračovalo v **zahraniční spolupráci s Archäologisches Museum Frankfurt am Main, SRN, při prvkových analýzách** vybraných předmětů z mladší doby bronzové;
- **výsledky archeologických bádání** byly průběžně **prezentovány v odborném i populárně naučném tisku**, většinou ve spolupráci s dalšími institucemi (Archeologický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Muzeum hlavního města Prahy, Prácheňské muzeum v Písku, Archeologický ústav AV ČR v Praze); archeologické pracoviště nabídlo veřejnosti **přednášky, exkurze a výstavu s názvem „Pravěk až středověk Krásnohorska z pohledu archeologie“** umístěnou ve výstavním sále Městského úřadu Krásná Hora nad Vltavou (18. 9. 2019 – 13. 6. 2022);
- v rámci **přednáškové nabídky** pro školy jako součást projektu **„Školní rok v Hornickém muzeu Příbram“ (21. ročník)** byla na rok 2022 připravena archeologickým pracovištěm a muzejní pedagožkou tato témata přednášek: **„Móda v proměnách staletí“** (vývoj módních trendů od raného středověku po baroko, móda dámská, pánská, archeologické nálezy s tím související); **„Jídlo a pití v minulosti“** (jak a co vařili a jedli naši předkové v průběhu staletí od pravěku po novověk); **„Seznamte se s archeologií“** (odpověď na otázku, co se vlastně skrývá pod pojmem archeologie, archeologický výzkum, co se děje se získanými nálezy, určování datování atd.); **„Zbraně a zbroj“** (vysvětluje proměny výzbroje a výstroje vojska v středověké a novověké Evropě); byly zajištěny komentované exkurze na známé archeologické lokality Příbramska – Plešivec, Hrazany; byl připraven workshop a předváděcí dílny ve spolupráci s muzejní pedagožkou s názvem **„Nosil pračlověk košili?“** (praktická dílna s výkladem o oděvech našich předků, s možností vyzkoušet si různé textilní techniky – tkaní na karetkách, na stavu, předení nití z ovčí vlny atd.) a **„Archeologem rychle a snadno“** (program seznamující s profesí archeologa a možnost si některé činnosti archeologa sám vyzkoušet);
- uskutečnil se workshop na téma **„Jídlo a pití v minulosti“** (praktická dílna s výkladem o náplni výživy od pravěku po novověk s možností vyzkoušet si např. drcení obilí na zrnotěrce či zadělání těsta na placky atd.);
- HM Příbram nabídlo též **on-line přednášky o archeologii a dobovém odívání** v rámci výuky dějepisu;
- došlo k doplnění **herny pro dílny a workshopy** v kulturně vzdělávacím centru v areálu dolu Anna se zaměřením na **archeologickou tematiku**.

Pracoviště Památník Vojna

- **Památník Vojna** ve své **Galerii ORBIS PICTUS: EUROPA** prezentoval následující **výstavu: doplnění části mezinárodní expozice** moderního výtvarného umění takzvaného **„Nekonečného plátna“** s kolekcí na sebe navazujících obrazů umělců z 16 zemí světa v délce 200 metrů a další část mezinárodní výstavy s názvem **„Individualita a totalita“** – soubor děl sochařů 4 postkomunistických zemí střední a východní Evropy (Slovensko, Polsko, Rusko a ČR);

- z **tematických výstav** v Památníku Vojna je možné uvést tyto tituly: „Ani gram uranu sovětským okupantům“, události ze srpna roku 1968 v Příbrami na dobových fotografiích a dokumentech dle scénáře ředitele HM, též on-line (3. 1. – 30. 12. 2022); „Poslední bitva 2. světové války v Evropě u Slivice na Příbramsku“, výstava historických dokumentů dle scénáře ředitele HM, též on-line (3. 1. – 30. 12. 2022); „Jiří Sozanský – Vzestup“, sochařské dílo symbolizující touhu člověka po svobodě (3. 1. – 30. 12. 2022); „Osobnosti 1., 2. a 3. odboje“ (3. 1. – 30. 12. 2022); „Kresby z vězení Otmara Olivy“, výběr z děl vzniklých v letech 1979–1981 během internace autora ve věznici Plzeň-Bory v souvislosti s činností Charty 77 (3. 1. – 30. 12. 2022); „Skautská lilie za ostnatým drátem“ (3. 1. – 30. 12. 2022); „SORELA“, výstava dokumentující socialistický realismus v architektuře (3. 1. – 30. 12. 2022); „17. 11. 1939 na VŠB a 17. 11. 1989 na Příbramsku“, výstava historických dokumentů dle scénáře ředitele HM, též on-line (3. 1. – 30. 12. 2022); „30 let demokracie očima dětí“, výtvarné práce dětí příbramských škol na aktuální téma, vyhlídková věž Památníku Vojna (3. 1. – 30. 12. 2022); „Tady a Tam“, výstava uměleckých fotografií z komunistického vězení 50. let 20. století v Uherském Hradišti od autora Miroslava Vavřína a ve spolupráci s Památníkem Terezín (1. 6. – 31. 8. 2022); „České ceny za architekturu“, putovní výstava uspořádaná ve spolupráci se Středočeským krajem (31. 5. – 26. 6. 2022); „Lubomír Pešek: Vzpomínková výstava“ (8. 9. – 30. 12. 2022);
- **Mezinárodní den muzeí** nabídl v Památníku Vojna prohlídku expozic s doprovodným programem a za zvýhodněné vstupné (21. 5. 2022);
- v souvislosti se **Dnem památky obětí komunistického režimu** (výročí popravy JUDr. Milady Horákové) se konala v Památníku Vojna tradiční **Mše svatá** za oběti totality ve spolupráci se slivickou farností, Konfederací politických vězňů ČR, Českou křesťanskou akademií a dalšími subjekty (23. 6. 2022);
- **Dny evropského dědictví** v Památníku Vojna představily za zvýhodněné vstupné doprovodný program spojený s prezentací nejzajímavějších památek v expozicích věnovaných obětem politických procesů z doby totality (17. 9. – 18. 9. 2022);
- **Den věží (těžních) a rozhleden** v Památníku Vojna Lešetice byl ve znamení komentovaných prohlídek areálu z vyhlídkové věže obslužného objektu, za symbolické vstupné a s možností získání speciálních pohlednic s věžemi a rozhledny v regionu (28. 9. 2022);
- **Den Středočeského kraje** v Památníku Vojna Lešetice, významný den při příležitosti výročí vzniku Československa, představil doprovodný program zaměřený při komentovaných prohlídkách na osudy osobností majících vztah k čs. státnosti perzekvovaných komunistickým režimem (28. 10. 2022);
- **Běh pro republiku**, tradiční sportovní akce pro dospělé i děti na oslavu výročí vzniku Československé republiky a k připomenutí osudů lidí vězněných v někdejších pracovních táborech Vojna, z nichž se někteří pokusili o útěk na svobodu; start a cíl běhu v Památníku Vojna s trasou v délce 5 km (23. 10. 2022);
- **Festival Divadla Dagmar**, součást evropského projektu **European Theatre Night**, s vystoupením Divadla Dagmar při příležitosti státního svátku 17. listopadu (17. 11. 2022);
- **Den boje za svobodu a demokracii**, státní svátek na počest boje za svobodu a demokracii v r. 1939 a 1989 byl zaměřen na komentované prohlídky Památníku Vojna

připomínající události spojené s listopadovým výročím v regionu; uskutečnil se **pietní akt za účasti zástupců zřizovatele Hornického muzea Příbram v čele s hejtmankou Středočeského kraje Petrou Peckovou a dalšími čestnými hosty, včetně ústavních činitelů**; zazněly vzpomínky pamětnice JUDr. Libuše Musilové vězněné komunistickým režimem po únoru 1948; konaly se **komentované prohlídky** tematické výstavy „17. 11. 1939 a 1989 na Příbramsku“ (také on-line) dle scénáře ředitele HM Příbram a výstavy „30 let demokracie očima dětí“ (17. 11. 2022).

Pracoviště historiků nejnovějších dějin

- historikové se v průběhu roku 2022 nadále věnovali dokumentaci událostí **1. a 2. světové války** na Příbramsku a problematice **období totalitního režimu po únoru 1948**; pokračovala **pasportizace pomníků a památníků obětí světových válek z příbramského regionu**; muzeum poskytlo **konzultace obcím** v regionu v souvislosti s budováním nových pomníků a památníků světových válek nebo za účelem inovování a opravování stávajících; ředitel HM Příbram přednesl **hlavní projev u pomníků obětem 1. a 2. světové války** v Příbrami, na Březových Horách, na Slivici a také při připomínce popravy 16 hlavních představitelů protinacistického odboje z Příbramska 19. 2. 1945 (18. 2., 6. 5., 11. 5., 28. 10. a 17. 11. 2022); HM Příbram zastoupené ředitelem se podílelo na realizaci **vzpomínkového aktu** věnovaného obětem heydrichiády na příbramském gymnáziu (21. 6. 2022); HM Příbram zastoupené ředitelem se zapojilo do spolupráce s **Krajským vedením hasičů Čech, Moravy a Slezska** v rámci **Komise pro zpracování historie hasičstva v době 2. světové války**; v HM Příbram probíhalo soustřeďování dalších dokumentačních **materiálů z období 2. světové války** o obětech protinacistického odboje z Příbramska popravených v Brandenburgu u Berlína a některé z nich byly nabídnuty pro nově vybudovanou expozici v **Památníku JVA v Berlíně**, Brandenburg-Görden (SRN) s názvem „Gedenkstätten Brandenburg an der Havel I Stiftung Brandenburgische Gedenkstätte“; HM Příbram v čele s ředitelem poskytlo nadaci zabývající se problematikou **holocaustu** (<mailto:holocausteducationprojects2@gmail.com>) zastoupené Katharine Gorsuch z Virginie, USA materiály ohledně událostí z konce 2. světové války na Příbramsku z obce Smolotely (2. 2. 2022); HM Příbram se zapojilo přednáškou a publikačním příspěvkem ředitele HM do projektu s názvem „**Ohlédnutí**“ k **80. výročí vystěhování regionu ve středních Čechách v době nacistické okupace**, ve spolupráci se z. s. Mezi řekami, Středočeským krajem, Senátem Parlamentu ČR, Historickým ústavem AV ČR, Vojenským historickým ústavem, Regionálním muzeem v Jílovém a dalšími, přednáška ředitele HM Příbram se uskutečnila ve Velkém sále Senátu Parlamentu ČR (8. 4. 2022) a na konferenci s názvem „**Cvičiště SS Böhmen, paměť zdevastované krajiny ve středních Čechách**“ (Měřín 31. 10. – 2. 11. 2022); HM Příbram se metodicky podílelo na vytvoření prací studentů škol příbramského regionu v rámci projektu „**Příběhy našich sousedů**“ pořádaného **Post Bellum, z. ú.** při budování sbírky „**Paměti národa**“; HM Příbram spolupracovalo s **Post Bellum** při realizaci **interaktivní filmové expozice v Institutu Paměti národa v Pardubicích** v části věnované vězeňskému zařízení Vojna a bývalému politickému vězni gen. T. Sedláčkovi; bádání bylo nadále

věnováno historii **pracovních táborů pro odsouzené v době komunistického režimu** a životním osudům **politických vězňů** – tzv. útěkářům, jakož i dějinám 6. brigády Vnitřní stráže ministerstva vnitra; zvláštní pozornost byla upřena na **letecké mapování lokalit s vězeňskými zařízeními** v místech těžby a zpracování uranu, osobnostem protikomunistického odporu a odboje; pracoviště historiků Památníku Vojna pokračovalo v rámci vědeckovýzkumné činnosti na **zpracování údajů z Přírůstkové knihy Stanice SVS Ostrov** (vězeňského zařízení z doby totality), historie vězeňského tábora Rovnost a **agendy Bezpečnostní komise ONV Příbram**; pracoviště historiků Památníku Vojna pokračovalo svojí činností v zapojení do **mezinárodního interdisciplinárního výzkumného projektu „Accessing Campscapes: Inclusive Strategies for Using European Conflicted Heritage“ (iC-ACCESS)** ve spolupráci se **Západočeskou univerzitou Plzeň a univerzitami v Amsterdamu, Barceloně, Berlíně, Stafordu, Trondheimu a s památníky v Bergen – Belsen, Falstad, Jasenovac a Westerborg** se zaměřením na zpracování **dokumentace o pracovních táborech z období totalitních režimů ve 40. a 50. letech 20. století**;

- HM Příbram je od roku 2000 jedním ze spolupřadatelů akce s názvem **„Připomínka poslední bitvy 2. světové války v Evropě u Slivice nedaleko Milína v r. 1945“**, v rámci tohoto projektu přednesl ředitel HM Příbram **projev** při pietním aktu (11. 5. 2022); ředitel HM se dále podílel na zpracování studie na toto téma publikované v odborném periodiku; HM Příbram se průběžně věnovalo i v dalších rovinách zpracování **dokumentace týkající se boje za demokracii a proti totalitním režimům** (například ve spolupráci s Konfederací politických vězňů ČR, ÚDV Policie ČR, Ústavem pro studium totalitních režimů Praha, Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR Praha, Národním archivem ČR, Českým svazem bojovníků za svobodu apod.) s možností využití v rámci činnosti Památníku Vojna i mimo jeho rámec;

- HM Příbram se zúčastnilo připomínkových akcí v souvislosti s **výročím okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy 21. 8. 1968 a následnými událostmi v r. 1969** (výstava dle scénáře ředitele HM v Památníku Vojna, komentované prohlídky, články historiků v odborném i denním tisku, relace v rozhlase, televizi a jiné);

- pracoviště historiků Památníku Vojna uspořádalo **cyklus přednášek** na téma **„Život v nesvobodě“**, **„17. listopad v českých dějinách“**, **„Vězni NPT Vojna“**, **„Těžba uranu nesvobodnými pracovními silami“**, **„Pracovní tábory při uranových dolech“** a projektový den s názvem **„Politické procesy 50. let“**, vše pro zájemce z řad žáků a studentů ZŠ, SŠ a také pro dospělé (např. pro Centrum volnočasových aktivit, Svaz tělesně postižených, sbory dobrovolných hasičů atd.);

- ředitel HM Příbram byl nominován do **Ediční rady Muzea paměti XX. století**.

Pracoviště historiků hornictví

- pracoviště historiků hornictví pokračovalo v činnosti zaměřené na studium dobových materiálů, terénní průzkum a shromažďování dokladů týkajících se **dějin montánního podnikání a jeho vazeb na tradiční řemesla Příbramska** (vedle hornictví a hutnictví zejména betlémářství, řezbářství, hračkářství, voskařství, perníkářství a rozárnictví); při příležitosti 170. výročí prvního Skoku přes kůži v r. 1852 se HM Příbram zúčastnilo

pořádání akce s názvem „**Hornické slavnosti v Příbrami**“ (29. 4. – 30. 4. 2022), jejíž součástí byl průvod krojovaných horníků a hutníků z nádvoří Ševčinského dolu městem s tzv. hledáním nadlišáka, za účasti zástupců HGF VŠB-TU Ostrava, hornických a hutnických spolků a dalších organizací z celé ČR, poté následoval v Kulturním domě Příbram **133. Skok přes kůži** podle tradičních **regulí báňského vysokého školství** a program byl doplněn o promítání dokumentárních filmů o hornictví a hutnictví a o přednesení přednášky z dějin hornictví v podání ředitele HM (pořádáno za **podpory Středočeského kraje a města Příbram**); HM Příbram bylo jedním z garantů akcí zorganizovaných při příležitosti **130. výročí březohorské důlní katasrofy** pořádáním tzv. **videomappingu a dalšího kulturního programu** v areálu Ševčinského dolu a účastí při pietním aktu (28. 5. 2022, 31. 5. 2022); v rámci konání **33. hornické Prokopské pouti** a **125. výročí povýšení Březových Hor na královské horní město, dnes součást města Příbram** uspořádalo HM Příbram kulturní program s účastí členů šermířského sdružení ADOREA a Divadélka Tomáše Bílka s představením přibližujícím tuto **historickou událost** z r. 1897 (3. 7. 2022);

- ve spolupráci s Deutsches Bergbau-Museum Bochum se HM Příbram podílelo na vydání dalšího čísla **Internationale Bibliographie Aufsatzliteratur zur Montangeschichte** (Bibliografie příspěvků z oblasti montánní historie v rámci celého světa), HM Příbram zastoupené ředitelem zpracovává tuto bibliografii za ČR (8. 9. 2022);
- HM Příbram se prezentovalo s tematikou vývoje používání drátěných lan v hornictví pořádáním dlouhodobé **putovní mezinárodní výstavy** pojmenované „**Zur Geschichte des Drahtseil – „Historie drátěných lan“**“ dle scénáře ředitele HM, ve spolupráci s Bergarchiv Clausthal-Zellerfeld, SRN, instalace v Oberharzer Bergwerksmuseum Clausthal-Zellerfeld, SRN (22. 10. 2021 – 31. 5. 2022, 5 100 návštěvníků); v Museum Schmid-Schacht Helbra, SRN (1. 6. – 31. 10. 2022, 3 200 návštěvníků); v Stadtmuseum Sulzbach-Rosenberg, SRN, (1. 11. – 31. 12. 2022, 1 100 návštěvníků);
- HM Příbram dle **Partnerské smlouvy s VŠB – TU Ostrava, Fakultou stavební a montánní turistiky a katedrou společenských věd** pokračovalo ve spolupráci poskytnutím kopií historických materiálů, oponenturou odborných studií a podobně z historie hornictví;
- HM Příbram se podílelo na činnosti **Středoevropské unie technických muzeí (Middle European Union of Technical Museums - MUT)**;
- HM Příbram se zúčastnilo jako řádný člen jednání **Deutscher Museumsbund**, SRN;
- HM Příbram zastoupené ředitelem zpracovalo podkladový materiál o **historii uranového hornictví na Příbramsku** pro **zpravodajský portál** www.pribram.cz (2. 2., 7. 2. 2022);
- HM Příbram uspořádalo při příležitosti **Festivalu muzejních nocí** vystoupení pěveckých sborů **Arytmie a Gambale** (28. 5. 2022) doplněné přednáškou z historie hornictví na Příbramsku;
- HM Příbram zorganizovalo v cáchovně dolu Anna **adventní koncert pěveckých sborů Arytmie a Gambale** spojené s výkladem o **historii hornictví** na Příbramsku (3. 12. 2022);

- HM Příbram uskutečnilo vlastními silami **inovaci části expozice z historie hornictví ve vstupní budově (sokolovně) a v cáhovně Ševčinského dolu** (dle scénáře ředitele HM).

Pracoviště etnografů a historiků; Skanzen Vysoký Chlumeč, Muzeum Špýchar Prostřední Lhota, Muzeum zlata Nový Knín

- **etnografické pracoviště** připravilo v roce 2022 v areálu **Skanzenu Vysoký Chlumeč – Muzea vesnických staveb středního Povltaví (MVS)** obměnu stávajících expozic, v obytném stavení z Mašova (světnice zámožného rychtáře, komora s textilní výrobou a ševcovská dílna) a v obytném stavení z Ješetic-Řikova zpřístupnilo **nové interiérové expozice** zahrnující prvorepublikovou obytnou kuchyň, černou kuchyň, komoru z 18. a začátku 19. století a stodolu se zemědělskými stroji;
- ve **Skanzenu (MVS) Vysoký Chlumeč** pokračovala v domě z Obděnic **dlouhodobá výstava** s názvem „Vznik a dvě desetiletí budování skanzenu“; ve spolupráci s Národním památkovým ústavem byly ve stodole z Podolí prezentovány výsledky dlouhodobých výzkumů Ing. arch. Jana Veselého z NPÚ prostřednictvím tematické výstavy „Od sedláka po domkáře“ – vesnické obydlí Petrovicka a Nechvalicka v 17. až 19. století s důrazem na roubené stavby; uskutečnily se další **dlouhodobé tematické výstavy**: „Zemědělské stroje a nářadí ze středního Povltaví“ – stodola ze Záběhlé; „Lidový malovaný nábytek Sedlčanska“ – dům z Arnoštovic; „Ševcovská dílna“ – dům z Mašova; „Orebné nářadí“ – stodola z Podolí; „Historické pračky a mandly“ – špýchar z Počepic; „Truhlářská a sekernická dílna“ – mlýn z Radešic; „Sedlčansko na akvarelech Jana Burdy“ – dům z Mašova;
- v **Muzeu Špýchar v Prostřední Lhotě** a v **Muzeu Vltavy v Chotilsku** se uskutečnily tyto **krátkodobé tematické výstavy**: „Poklady ze starých aktovek“ (1. 5. – 30. 10. 2022); „Anna Baginová: Uzlíky“, (1. 5. – 30. 10. 2022); „Když byl rybář ještě kluk aneb Historie rybářského sportu“ (28. 5. – 2. 10. 2022) a **dlouhodobé tematické výstavy**: „Zmizelá Vltava“; „Život obyvatel kolem Vltavy“; „Z historie Rytířského řádu Křižovníků s červenou hvězdou“; „Kapličky, kříže a boží muka na Novoknínsku“; „Poutní místa na Příbramsku“; „Keltské oppidum Hrazany“; „Zlato u Čeliny“ (Muzeum Křižovnický špýchar Prostřední Lhota); „Hrad Ostromeč“ (Muzeum Vltavy Chotilsko);
- v **Muzeu zlata Nový Knín** se realizovalo ve spolupráci s **Českým klubem zlatokopů** doplnění a rozšíření expozice týkající se historie těžby a zpracování zlata na Novoknínsku a Mistrovství světa v rýžování zlata; dále zde proběhly **krátkodobé tematické výstavy**: „Velikonoční výstava“ (1. 4. – 10. 4. 2022); „Výstava historických velikonočních pohlednic“ (1. 4. – 17. 4. 2022); „Vánoční výstava“ (22. 11. – 4. 12. 2022) a výstava s názvem „Novoknínské betlémy“ (22. 11. – 31. 12. 2022);
- v podmínkách HM Příbram je již tradičně kladen akcent zejména na otázku **hornického folkloru** a příbramského **betlémářství a řezbářství** – pokračovala práce na rozšiřování katalogu příbramských historických řezbářů, soustružníků, rozárníků a pozlacovačů z 19. stol. – 1. pol. 20. stol.; intenzivní pozornost byla věnována shrnutí

dokladů výroby kopií sošky Panny Marie Svatohorské v Příbrami; pokračovala vědeckovýzkumná a badatelská činnost týkající se příbramského betlémářství se zaměřením na dokumentaci betlémů v soukromých i muzejních sbírkách; další z okruhů odborné činnosti se dotýkal problematiky oděvu pracujících vrstev na Příbramsku a Sedlčansku v podobě vypracování rešerší a výrobou kostýmů pro účinkující na kulturně vzdělávacích akcích muzea (ve spolupráci s dalšími muzei na krajské úrovni); pokračovala archivní rešerše ve vztahu k historickým stavbám přeneseným do Skanzenu Vysoký Chlumeč; do muzejní sbírky byly získány další cenné předměty, zejména konvolut předmětů vztahujících se k historii významné příbramské rodiny Jechů; tematika života havířů na Příbramsku byla prezentována **vzdělávacími programy a komentovanými prohlídkami** (130. výročí březohorské důlní katastrofy); **přednáškami, vizuální prezentací či publickačními výstupy** byly připomenuty některé méně známé osobnosti spjaté s historií zdejšího kraje – např. malířka Anna Sequensová (3. 5. 2022), jejíž sbírka fotografií z regionu je uložena v muzejní sbírce (150. výročí jejího narození) nebo Antonín Račanský, podbrdský tulák přelomu 19. a 20. století; ve spolupráci s Březnickým a rožmitálským divadelním spolkem (BRDS) byl připraven zábavně vzdělávací **program pro širokou veřejnost věnovaný brdskému duchu Fabiánovi** (přednáška, prezentace výroby šiškových fořtů s navazujícím divadelním představením, 3. 9. 2022); v rámci dlouhodobého badatelského projektu pokračovalo zkoumání aktivit kočovných **loutkářů** v Podlesí, Hluboší, Obecnici a **života havířské komunity na podbrdských vsích**; **historička HM Příbram** věnovala výraznou pozornost **problematice voskařství** formou pořádání voskařských dílen (21. 2., 11. 4., 16. 7. 2022); badatelský zájem byl i nadále směřován též k problematice **všedního oblečení v 18. a 19. století** – vytvořily se další rekonstrukce historických oděvů s využitím v expozicích i během programů pro veřejnost; HM Příbram zastoupené **etnoložkou** se dále zabývalo **péčí o tradiční lidovou kulturu na území Středočeského kraje**; spolupracovalo též se zřizovatelem a vybranými muzei Středočeského kraje v Odborné komisi pro zápis statků do tzv. „**Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Středočeského kraje**“ a připravilo nominaci bednáře Aleše Nového na titul Mistr tradiční rukodělné výroby Středočeského kraje;

- **soustavná vědeckovýzkumná činnost** z regionálního hlediska byla orientována vedle **Podbrdsku k oblasti středního Povltaví** – mimo jiné zpracováním historie staveb přenesených do **MVS Vysoký Chlumeč** do podoby souborného průvodce po skanzenu, který by měl vyjít v knižní podobě do konce roku 2023, terénní **dokumentací dalších objektů lidového stavitelství**, archivními rešeršemi, studiem kresebných, fotografických, mapových i jiných materiálů atd.;
- pokračovala spolupráce muzea s **dendrochronologickou laboratoří Ústavu nauky o dřevě Mendelovy univerzity Brno** a dalšími odbornými pracovišti;
- **etnologické pracoviště** HM Příbram se dále účastnilo jako partner při řešení projektu podporovaného EU s názvem „**Etnofolk**“ ve spolupráci s **Etnologickým ústavem Akademie věd ČR** realizovaným v rámci programu Central Europe Programme – ERDF s cílem prezentovat na portále „**etnofolk.eu**“ odborné i laické veřejnosti textové a obrazové materiály o lokalitách spojených s lidovou kulturou (hornický domek

v Příbrami-Březových Horách, Křižovnický špýchar v Prostřední Lhotě, Skanzen Vysoký Chlumeč);

- HM Příbram je od 19. 4. 2018 **členem Asociace pro ochranu a rozvoj lidové architektury, z. s.**, dále členem **Sítě zemědělských muzeí**; etnoložka muzea pracovala v **odborné komisi pro udělení titulů „Mistr tradiční rukodělné výroby Středočeského kraje“** a spolupracovala s Regionálním odborným pracovištěm pro péči o tradiční lidovou kulturu; etnolog muzea reprezentoval Středočeský kraj rovněž činností v **Metodickém centru pro muzea v přírodě** jako člen správní rady tohoto centra; etnolog muzea zasedal ve **vědeckých radách** Valašského muzea v Rožnově pod Radhoštěm, Muzea vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici, parku Rochus v Uherském Hradišti a ve **správní radě Českého svazu muzeí v přírodě**;
- HM Příbram pokračovalo jako řádný člen v činnosti v rámci **České národopisné společnosti**;
- **výsledky etnologických bádání a výzkumů byly prezentovány na konferencích a sympoziích; výstupy vědeckovýzkumné činnosti byly průběžně zveřejňovány v publikačních materiálech, v rámci přednášek atd.**; sledovaná tematika byla nabízena i **široké veřejnosti**, školní mládeži prostřednictvím **interaktivních programů** s názvem „Na návštěvě v pohádce“, „Jak se staví chalupa“ a „Lidový malovaný nábytek“; individuálním návštěvníkům byly nabídnuty tyto **doprovodné kulturní akce**: „Velikonoce ve skanzenu“ (6. 4. – 8. 4. a 11. 4. – 13. 4. 2022 pro školy, 14. 4. – 17. 4. 2022 pro veřejnost), „Vojáci na vsi“ (4. 6. 2022), „Boží tělo ve skanzenu“ (19. 6. 2022), „Den řemesel“ (16. 7. 2022), „Posvícení ve skanzenu“ (16. 10. 2022) a „Vánoce ve skanzenu“ (12. 12. – 16. 12. 2022 pro školy, 17. 12. – 18. 12. 2022 pro veřejnost); v Muzeu Zlata v Novém Kníně: „Jarní prázdniny“ (21. 2. – 27. 2. 2022 a 28. 2. – 6. 3. 2022), „Noc muzea“ (4. 6. 2022), „Novoknínské dýňování“ (29. 10. 2022); v Hornickém skanzenu na Březových Horách: „Masopust v Hornickém muzeu“ (19. 2. 2022), „Jarní prázdniny v muzeu“ (21. 2. – 27. 2. 2022), „Velikonoce v hornickém domku“ (4. 4. – 17. 4. 2022), „Den s permoníky“ (21. 5. 2022), „Muzejní noc“ (4. 6. 2022), „Hornické pohádky se svatým Prokopem a svatou Barborou“ (15. 10. – 16. 10. 2022), „Havířské šprýmování“ (28. 10. 2022), „Vánoce v hornickém domku“ (5. 12. – 16. 12. 2022) a v Galerii Františka Drtikola v Příbrami výstava „Příbramské betlémy“ (2. 12. 2022 – 8. 1. 2023);
- Skanzen Vysoký Chlumeč se zapojil do programu s názvem „**Středočeské kulturní léto**“ divadelním představením s názvem „Jak jsem vyhrál válku“ v podání Divadla A. Dvořáka Příbram (4. 9. 2022).

Pracoviště přírodních věd

Geologické pracoviště

- s ohledem na **prohlubování profilace muzea** pokračovalo bádání v podmínkách **pracoviště mineralogie, geologie a petrografie** také v této oblasti a výsledky výzkumů byly průběžně nabídnuty formou **přednášek, publikační činnosti**, např. v článkách do

odborných periodik – mimo jiné Mineralogical Magazine a podobně, a krátkodobou tematickou výstavou: „**Nejnovější mineralogické přírůstky ve sbírce muzea**“ situovanou v mineralogicko-geologickém oddělení v areálu Ševčinského dolu (2. 2. – 31. 12. 2022); pokračoval též **revizní vědecký výzkum minerálů** ze sbírky Hornického muzea Příbram, p. o. (ve spolupráci s Národním muzeem Praha a PřF UK Praha); pokračovalo **fotografování příbramských minerálů** ve sbírce Vysoké školy chemicko-technologické v Praze; pracovník HM Příbram věnoval pozornost rovněž **genezi příbramských stříbrných bonanz**; ve spolupráci se s. p. DIAMO byla řešena problematika **mineralogie příbramských odvalů uranového ložiska**; pracovník HM Příbram věnoval pozornost celkové péči o mineralogicko-geologický sbírkový fond;

- v souvislosti s rekultivací a s likvidací odvalu šachty č. 11A Bytíz a odvalu šachty č. 19 Dubenec příbramského uranového ložiska byla prováděna **dokumentace těchto lokalit** ve vztahu k výskytu **mezinárodně významné selenidové a arsenidové mineralizace**; ve spolupráci s Přírodovědným muzeem Národního muzea byl řešen **výzkum** zajímavých **příbramských rudních minerálů** v ČR; pracovník HM Příbram připravil **příbramskou burzu minerálů** (23. 4. 2022 a 17. 9. 2022);
- **HM Příbram převzalo část areálu někdejší uranové šachty č. 11A Bytíz z 50. let 20. století** (strojovnu, turbokompresorovnu a elektrorozvodnu, včetně strojového vybavení) a **vytvořilo zde novou pobočku s názvem Uranový důl Bytíz (od 1. 3. 2018)**, s cílem uchovat pro příští generace tyto mimořádně cenné doklady největší slávy uranového hornictví u nás; **v roce 2022 zde muzeum realizovalo vlastními silami další částečné stavební opravy** jednotlivých objektů a **zemní úpravy** areálu a uskutečnilo investiční záměr týkající se vybudování inženýrských sítí a dalších činností v areálu této pobočky;
- HM Příbram připravilo novou venkovní expozici tzv. „**Geoparku Brd a Podbrdsku**“ (v areálu dolu Vojtěch);
- pracovník HM Příbram se zúčastnil **mineralogických burz** v tuzemsku (Tišnov, 29. 4. – 1. 5. a 4. 11. – 6. 11. 2022, Příbram 23. 4. 2022 a 17.9.2022) i v zahraničí (Saint Marie aux Mines 23.6. – 26.6. 2022, Mnichov – SRN, 29. 9. – 2. 10. 2022);
- pro **školní mládež** se uskutečnilo rýžování zlata zorganizované ve spolupráci s Českým klubem zlatokopů v Muzeu zlata v Novém Kníně (1. 5. – 30. 9. 2022).

Botanické pracoviště

- **botanické pracoviště** pokračovalo v realizaci dlouhodobého **floristického a batologického průzkumu Podbrdsku, Brd a středního Povltaví**; nadále probíhal **botanický průzkum odvalů bývalých Uranových dolů Příbram**; batologické údaje z Plešivce (Hřebeny) budou využity k přípravě příspěvku o rozšíření druhů ostružiníků (rod *Rubus*) na masivu tohoto nápadného vrchu; průběžně pokračoval sběr rostlinného materiálu z lokalit v Brdech, na Hřebenech, Podbrdsku a ve středním Povltaví, jakož i **tvorba herbářových sbírek** včetně elektronického zpracování; kontinuálně byla doplňována **floristická databáze Fldok**; i nadále probíhala spolupráce s **vědeckými institucemi** (Botanický ústav AV ČR v Průhonících u Prahy, Masarykova univerzita v Brně, Palackého univerzita v Olomouci, Národní muzeum Praha, Jihočeské muzeum

v Českých Budějovicích, Západočeské muzeum v Plzni), především v souvislosti s využitím botanických databází Hornického muzea Příbram (floristická databáze Fldok, herbářová databáze Demus); terénní výzkum byl zaměřen také na sběr studijního materiálu potřebného k popsání nového druhu ostružiníku, pracovně nazývaného *Rubus hirsutifrons* (ostružiník podbrdský);

- pokračovala spolupráce s doc. RNDr. B. Trávníčkem Ph.D. (Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého v Olomouci) na **doplnění map** rozšíření českých a moravských ostružiníků v rámci projektu **Pladias** koordinovaného BÚ AV ČR v Průhonicích – poskytování herbářových dokladů z Hornického muzea Příbram k revizi, doplňování údajů do databáze Pladias (průběžně);
- byly poskytovány konzultace z oblasti botaniky a ochrany přírody (především **Správě CHKO Brdy**, na vyžádání i dalším právnickým a fyzickým osobám;
- **výsledky botanických bádání** byly **prezentovány** v odborném tisku;
- botanické pracoviště i nadále **spolupracovalo se vzdělávacími institucemi** (ZŠ, MŠ, spolek Děti a rodiče), spolupracovalo s individuálními zájemci či širší veřejností a formou **botanických exkurzí a vzdělávacích programů** pomáhalo rozšiřovat mezi žáky a veřejností **povědomí o přírodě kolem nás**, zejména v oblasti botaniky a ekologie.

Zoologické pracoviště

- **zoologické pracoviště** navázalo na dosavadní **vědeckovýzkumné a badatelské činnosti** zaměřené především **na mapování a monitoring stávajících populací a studium ekologie raků, ryb, obojživelníků a plazů** (s důrazem na možnosti praktické ochrany jejich populací); jedním ze zásadních výstupů této činnosti bylo organizování **přednášek, terénních exkurzí a kurzů**, a to jak v rámci spolupráce s příbramskými i jinými středočeskými školami, školkami a dalšími **vzdělávacími zařízeními, tak pro širokou a odbornou veřejnost; široké veřejnosti** byly určeny např. terénní exkurze orientované na problematiku ekosystémů ploch využívaných v minulosti armádou (především bývalý Vojenský újezd Brdy – ve spolupráci se Správou CHKO Brdy); zoologické pracoviště se dále podílelo na tradičním **zimním sčítání netopýrů** a aktivně se účastnilo projektů, cílených na **ochranu a obnovu cenných biotopů** či realizaci **podpůrných opatření pro ohrožené druhy živočichů**;

- poznatky získané v rámci realizovaných výzkumů **byly publikovány v odborné literatuře** a uplatněny mimo jiné v rámci **odborných exkurzí** v terénu nebo při účasti na odborných **seminářích**, ve spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR; byly dokončeny práce na kompletaci „**Záchranného programu pro raka kamenáče**“;
- pokračovalo **mapování fauny drobných toků na Příbramsku, monitoring výskytu ohrožených živočichů**, zejména raků, mihulí, ryb, obojživelníků a plazů s následnou prezentací výsledků bádání; pokračovalo **studium ekologie a etologie vybraných druhů** – ve spolupráci se **Zoo Praha a Přírodovědeckou fakultou UK Praha** se jedná především o pokračování ve sledování populace **ještěrky zelené** na území Zoo Praha, **užovky podplamaté** na lokalitách v okolí říčky Litavky a o další studium na území ČR nově

objevené populace **ještěrky travní** (v roce 2022 byla publikována práce zabývající se její genetickou analýzou); pokračovalo i podrobné studium populace **mloka skvrnitého** v jižních Brdech (PR Na Skalách) nebo **mapování společenstev vážek**; nově se ve spolupráci se Správou CHKO Brdy a dalšími subjekty zapojilo zoologické pracoviště do činností směřujících k potvrzení trvalé přítomnosti vlků v Brdech;

- v souvislosti s obohacením sbírkového fondu je plánována **preparace** kadaveru čápa bílého a postupná **evidence regionální sbírky brouků** a **sbírky mravenců** z CHKO Brdy;

- zoologické pracoviště zajišťovalo dle potřeby a aktuálních požadavků **odbornou metodickou pomoc a spolupráci** ve vztahu k **úřadům a institucím** (např. Krajský úřad Středočeského kraje, MěÚ Příbram, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Lesy ČR s. p., různé obecní úřady apod.).

Výstavní činnost

Výstavní činnost v roce 2022 v zahraničí (3 výstavy) se prezentovala s tematikou vývoje používání drátěných lan v hornictví – pořádáním dlouhodobé **putovní mezinárodní výstavy** pojmenované „**Zur Geschichte des Drahtseil – Historie drátěných lan**“ dle scénáře ředitele HM, ve spolupráci s Bergarchiv Clausthal-Zellerfeld, SRN; **instalace této výstavy**: v Oberharzer Bergwerksmuseum Clausthal-Zellerfeld, SRN (22. 10. 2021 – 31. 5. 2022); v Museum Schmid-Schacht, Helbra, SRN (1. 6. – 31. 10. 2022); v Stadtmuseum, SuRo (1. 11. 2022 – 30. 4. 2023);

Zahraníční výstavy instalované v HM Příbram (celkem 2 výstavy) – v Památníku Vojna, v Galerii ORBIS PICTUS: EUROPA s prezentací další části mezinárodní výstavy moderního výtvarného umění z 16 zemí světa – tzv. „**Nekonečné plátno**“ a výstavou sochařských děl umělců z bývalého postkomunistického východního bloku (Slovensko, Polsko, Rusko a ČR) s názvem „**Individualita a totalita**“;

Tuzemské výstavy z oblasti společenských i přírodních věd dle plánu na rok 2022:

1) „Vzestup“, sochařské dílo Jiřího Sozanského symbolizující touhu člověka po svobodě (Památník Vojna, 3. 1. – 30. 12. 2022); **2)** „Poslední bitva 2. světové války v Evropě u Slivice na Příbramsku r. 1945“, výstava historických dokumentů dle scénáře ředitele HM, též on-line (3. 1. – 30. 12. 2022); **3)** „Ani gram uranu sovětským okupantům“, události ze srpna roku 1968 v Příbrami na dobových fotografiích a dokumentech dle scénáře ředitele HM (3. 1. – 30. 12. 2022); **4)** „Osobnosti 1., 2. a 3. odboje“ (3. 1. – 30. 12. 2022); **5)** „Kresby z vězení Otmara Olivy“, výběr z děl vzniklých v letech 1979–1981 během internace autora ve věznici Plzeň – Bory v souvislosti s činností Charty 77 (3. 1. – 30. 12. 2022); **6)** „Skautská lilie za ostnatým drátem“ (3. 1. – 30. 12. 2022); **7)** „SORELA“, socialistický realismus v architektuře (3. 1. – 30. 12. 2022); **8)** „17. 11. 1939 na VŠB a 17. 11. 1989 na Příbramsku“, výstava historických dokumentů dle scénáře ředitele HM, též on-line (3. 1. – 30. 12. 2022); **9)** „30 let demokracie očima dětí“ (vše Památník Vojna, (3. 1. – 30. 12. 2022); **10)** „Tady a Tam“, výstava uměleckých fotografií z komunistického vězení v Uherském Hradišti od autora Miroslava Vavřina (30. 4. – 31. 8. 2022); **11)** „České ceny za architekturu“, putovní výstava uspořádaná ve spolupráci se Středočeským krajem (31. 5. – 26. 6. 2022); **12)**

„Lubomír Pešek: Vzpomínková výstava“ (8. 9. – 30. 12. 2022); **13** „Brdy a Podbrdsko“ (Podbrdské muzeum Rožmitál pod Třemšínem, dlouhodobá výstava zapůjčená HM); **14** „Když si havíř nosil práci domů“, výstava přibližující hornickou lidovou tvořivost (5. 9. 2020 – 30. 6. 2022); **15** „Příbramské stříbro“ (dlouhodobá výstava, mineralogické oddělení HM Příbram); **16** „Příbramit a bytízit“ (dlouhodobá výstava, cáchovna dolu Vojtěch); **17** „Nové mineralogické přírůstky“, mineralogicko-geologické oddělení v areálu Ševčinského dolu (29. 1. 2021– 30. 12. 2022); **18** „Vznik a dvě desetiletí budování skanzenu“; **19** „Zemědělské stroje a nářadí ze středního Povltaví“; **20** „Lidový malovaný nábytek Sedlčanska“; **21** „Ševcovská dílna“; **22** „Orebné nářadí“; **23** „Historické pračky a mandly“; **24** „Truhlářská a sekernická dílna“; **25** „Sedlčansko na akvarelech Jana Burdy“; **26** „Od sedláka po domkáře“ (vše výstavy ve Skanzenu Vysoký Chlumeč); **27** „Zmizelá Vltava“; **28** „Život obyvatel kolem Vltavy“; **29** „Kapličky, kříže a boží muka na Novoknínsku“; **30** „Z historie Rytířského řádu Křižovníků s červenou hvězdou“; **31** „Poutní místa na Příbramsku“; **32** „Z historie hasičských seker“; **33** „Keltské oppidum Hrazany“; **34** „Zlato u Čeliny“; (vše dlouhodobé výstavy, Muzeum Křižovnický špýchar Prostřední Lhota); **35** „Poklady ze starých aktovek“ (1. 5. – 30. 10. 2022); **36** „Anna Baginová: Uzlíky“ (1. 5. 2022 – 30. 10. 2022, vše krátkodobé výstavy v Muzeu Křižovnický špýchar Prostřední Lhota); **37** „Když byl rybář ještě kluk aneb Historie rybářského sportu“ (28. 5. 2022 – 2. 10. 2022); **38** „Hrad Ostromeč“ (vše Muzeum Vltavy Chotilsko); **39** „Čerpání důlních vod“; **40** „Důl Prokop a Prokopská štola“; **41** „Voda v rudném hornictví Příbramska a využití vodních kol“; **42** „Z historie březohorské úpravny rud“ (vše dlouhodobé výstavy HM Příbram); **43** „Hornický rod Boušků“ (Ševčinský důl); **44** „Vánoce v hornickém domku“ (5. 12. – 16. 12. 2022); **45** „Příbramské betlémy“ (2. 12. 2022 – 8. 1. 2023, HM Příbram); **46** „Vánoční výstava“ (22. 11. – 4. 12. 2022, Muzeum Zlata Nový Knín); **47** „Novoknínské betlémy“ (22. 11. – 31. 12. 2022, Muzeum Zlata Nový Knín); **48** „Pravěk až středověk Krásnohorska z pohledu archeologie“ (do 13. 6. 2022, Městský úřad Krásná Hora nad Vltavou); **celkem 48 výstav.**

Expoziční novinky v roce 2022

- nově získaný exponát darovaný městem Příbram v podobě **umělecké monumentální plastiky akademického sochaře Ivana Lošáka s názvem "Hornická svatba"** obohatil vstupní expozici v objektu někdejších sypů Ševčinského dolu; v cáchovně Ševčinského dolu byla inovována část **expoziční** věnovaná **historii hornictví v 19. století** (dle scénáře ředitele HM); v areálu dolu Vojtěch se připravovala **expoziční v plenéru** s názvem „Geopark Brd a Podbrdsko“.

Prezentace a propagace muzea

- HM Příbram uskutečnilo **modernizaci webových stránek, včetně jejich aktualizace;**
- **Facebook, Instagram: meziroční srovnání počtu sledujících k 31. 12. ukončeného**

kalendářního roku s rokem předcházejícím, vyhodnocení sledování příspěvků:

• Facebook

- Hornické muzeum Příbram: počet sledujících k 31. 12. 2021: **1 518**, k 31. 12. 2022: **1 703 (nárůst o 185 sledujících)**; dosah stránky za období 1. 1. – 31. 12. 2022: **52 407 uživatelů**; nejúspěšnější příspěvek: upoutávka na Den Středočeského kraje a akci s názvem „Havířské šprýmování“ (fotografie + text), **dosah 9 806 uživatelů**, zveřejněno 20. 10. 2022 v 18:00;
- Skanzen Vysoký Chlumec: počet sledujících k 31. 12. 2021: **542**, k 31. 12. 2022: **1 203 (nárůst o 661 sledujících)**; dosah stránky za období 1. 1. – 31. 12. 2022: **28 683 uživatelů**; nejúspěšnější příspěvek: upoutávka na akci „Vojáci na vsi“ (fotografie + text), **dosah 5 561 uživatelů**, zveřejněno 2. 6. 2022 v 21:03;
- Muzeum zlata Nový Knín: počet sledujících k 31. 12. 2021: **523**, k 31. 12. 2022: **590 (nárůst o 67 sledujících)**; dosah stránky za období 1. 1. – 31. 12. 2022: **15 273 uživatelů**; nejúspěšnější příspěvek: upoutávka na výstavu betlémů (fotografie + text), **dosah 6 208 uživatelů**, zveřejněno 20. 11. 2022 v 18:55;
- Muzeum Špýchar Prostřední Lhota: počet sledujících k 31. 12. 2021: **106**, k 31. 12. 2022: **139 (nárůst o 33 sledujících)**; dosah stránky za období 1. 1. – 31. 12. 2022: **3 666 uživatelů**; nejúspěšnější příspěvek: upoutávka na výstavu „Poklady ze starých aktovek“ (fotogalerie + text), **dosah 3 192 uživatelů**, zveřejněno 10. 8. 2022 v 10:51;

• Instagram

- Skanzen Vysoký Chlumec: počet sledujících k 31. 12. 2021: **221** sledujících, k 31. 12. 2022: **303** sledujících (**nárůst o 82 sledujících**); dosah stránky za období 1. 1. – 31. 12. 2022: **535 uživatelů**; nejúspěšnější příspěvek: „Celý skanzen kvete“ (fotografie), **dosah 220 uživatelů**, zveřejněno 30. 4. 2022 v 6:59;
- **kooperace se Středočeskou centrálou cestovního ruchu (SCCR), p. o.:** spolupráce na propagaci projektu s názvem **Středočeské kulturní léto**, vkládání aktuálních akcí na internetové stránky **strednicechy.cz**, spolupráce na propagaci muzea **v celostátních médiích** (například v pořadu Sama doma – „Vánoce v Hornickém muzeu Příbram“ vysílaném ČT1 dne 16. 11. 2022 nebo v pořadu Rady ptáka Loskutáka – „Vánoce v hornickém domku“ vysílaném TV Nova dne 26. 11. 2022);
- **účast na školeních pořádaných SCCR** (workshop kreativního focení, sociální síť LinkedIn, práce s textem pro pracovníky v kultuře atd.);
- **využívání portálu Kreativní střední Čechy (kreativnistrednicechy.cz):** HM Příbram spolupracuje s manažerem operativy Středočeského inovačního centra;
- **HM Příbram věnovalo maximální pozornost jednotné propagaci organizace v rámci Středočeského kraje i mimo rámec regionu aktualizací webových stránek, Facebooku, Instagramu i tištěných propagačních materiálů;**
- **Propagace na vlastních webových stránkách a sociálních sítích: Facebook, Instagram;**
- **Propagace související se SK:** Středočeská centrála cestovního ruchu, Kreativní střední Čechy, Zpravodaj KÚ SK;
- **Propagace na stránkách dalších partnerů a jiných subjektů:** Poznej Příbram,

Příbram – oficiální stránky města, pribram.cz, Zprávy Příbram, Objevuj památky, Brdy a Podbrdsko, Naladte se na střední Čechy, Kudy z nudy, Toulava, Na kole i pěšky, Arriva a další;

- **Tisk, rozhlas, TV:** Kahan, Příbramský servis, Březohorské střípky, Náš region – Periskop, Deník Bohemia, 5+2, MF Dnes, Právo, Lidové Noviny, Pražský kulturní přehled, Český rozhlas Region, ČR Dvojka, ČR Plus, ČR Radiožurnál, ČR Rádio Prague, Rádio Z/BBC, Signál rádio, Country rádio, Beatrádio, Rádio Impuls, Rádio Blaník, TV Fonka, Praha TV, TV Seznam, Česká televize, TV Nova, TV Prima, TV CNN Prima News;
- **Reklama ve veřejném prostoru:** plakáty, citylighty, reklama na autobusech (mobilboard), billboardy, plakáty ve vlacích Arriva;
- Letáky, brožury (vlastní i ve spolupráci s dalšími subjekty);
- **Společné marketingové projekty:** Farácí knížka, Příbramská zážitkovka, Návštěvnická knížka Brdy a Podbrdsko, Arriva výlety, Železniční den;
- HM Příbram dále **spravuje svůj účet na turistickém webu www.kudyznudy.cz**;
- HM Příbram se zaměřilo i na další uplatnění reklamy a PR v médiích, jakož i na zapojení do významných projektů reprezentujících Středočeský kraj, ČR a také město Příbram; mimořádný zájem byl upřen k **účasti na akcích nadregionálního charakteru:** „Příbramské hornické slavnosti“ (29. 4. – 30. 4. 2022); „Pietní akt u Památníku Vítězství na Slivici“ (11. 5. 2022); „130. výročí březohorské důlní katastrofy“ (16. 5. – 31. 5. 2022); „Den památky obětí komunistického režimu v Památníku Vojna“ (23. 6. 2022); „Prokopská hornická pouť“ (3. 7. 2022); „Den řemesel ve skanzenu“ (16. 7. 2022); „Dny evropského dědictví“ (18. 9. 2022); „Den věží (těžních) a rozhleden“ (28. 9. 2022); „Běh pro republiku“ (23. 10. 2022)“; „Den Středočeského kraje a výročí vzniku Československa“ (28. 10. 2022); „Den boje za svobodu a demokracii“ (17. 11. 2022);
- v oblasti PR podpory pořádaných akcí HM Příbram využívalo **možnosti prezentace** opírající se o tiskové zprávy, televizní a rozhlasové relace v domácích i zahraničních médiích, na www stránkách, na sociálních sítích, turistických webových portálech atd.;
- HM Příbram pravidelně **zasílalo podklady k uveřejnění** v „Kalendáriu Věstníku Asociace muzeí a galerií ČR“, v „Pražském Kulturním přehledu“, k propagaci akcí na facebookových stránkách, ve „Zpravodaji KÚSK“; pozvání k návštěvě HM Příbram bylo publikováno též v odborných časopisech cestovního ruchu atd.;
- v oblasti publikační prezentovalo HM Příbram Středočeský kraj rovněž na stránkách **tuzemského i zahraničního odborného tisku** a spolupracovalo i s dalšími muzei Středočeského kraje při **tvorbě recenzovaného odborného periodika „Středočeský vlastivědný sborník“** (ředitel HM předsedá redakční radě), dále ve vlastivědném sborníku „*Podbrdsko*“ (ředitel členem redakční rady), v recenzovaném periodiku „*Uhlí, rudy, geologický průzkum*“ (ředitel HM členem redakční rady), „*Industriekultur*“ vydávaného Vestfálským industriálním muzeem v Dortmundu, SRN (ředitel HM Příbram dopisovatelem) i v jiných periodikách;
- HM Příbram evidovalo v průběhu roku **2022 celkem 218 článků** o HM Příbram, z toho **3 články v zahraničním tisku**;
- **Propagace muzea** se v roce 2022 uskutečnila mimo jiné též v **televizních pořadech:**

ČT24, Události v regionech – „Hornický masopust“ (19. 2. 2022); ČT2, Technické památky ČR – „Hornické muzeum Příbram“ (9. 3. 2022); TV CNN Prima News, Zpravodajství – „Velikonoce v hornickém domku“ (15. 4. 2022); ČT:D, TamTam – „Zahájení turistické sezony v Hornickém muzeu Příbram“ (16. 4. 2022); ČT2, Heydrich – konečné řešení – „Libuše volá Londýn“ (22. 4. 2022); ČT1, Zpravodajství – „Březohorská důlní katastrofa“ (27. 4. 2022); TV CCN Prima News, Zprávy – „Osłavy Dne vítězství“ (8. 5. 2022); ČTart, „Solitér – Jiří Sozanský“, Památník Vojna (18. 5. 2022); TV Nova, Zprávy – „Důlní katastrofa 1892“ (31. 5. 2022); TV CNN Prima News, Zprávy – „130 let důlního neštěstí na Březových Horách“ (31. 5. 2022); ČT1, Zpravodajství – „Největší důlní katastrofa na světě roku 1892“ (31. 5. 2022); ČT1, Toulavá kamera – „Skanzen Vysoký Chlumec“ (5. 5. 2022); ČT1, Reportéři ČT – „Krvavé stříbro, důlní katastrofa 1892“ (6. 6. 2022); Mall TV, „TOP v Hornickém muzeu Příbram“ (19. 5. 2022); ČT1, Pečení na neděli – „Pečení ve Skanzenu Vysoký Chlumec“ (20. 8. 2022); ČT:D, Zprávičky – „Mezinárodní den archeologie v Hornickém muzeu Příbram“ (15. 10. 2022); ČT:D, TamTam – „Běh pro republiku v Památníku Vojna“ (23. 10. 2022); ČT24, Místopis TGM – „T. G. Masaryk v Hluboši“ (29. 10. 2022); ČT1, Technické památky ČR – „Hornické muzeum Příbram“ (4. 11. 2022); ČT1, Sama doma – „Vánoce v Hornickém muzeu Příbram“ (16. 11. 2022); TV Nova, Rady ptáka Loskutáka – „Vánoce v hornickém domku“ (26. 11. 2022); ČT2, Technické skvosty ČR – Hornické památky představuje Miroslav Táborský – „Hornické muzeum Příbram“ (natáčení 30. 11. 2022); ČT24, Zlatá dvacátá – „Úpravna rud v Příbrami“ (25. 12. 2022) a další. **HM Příbram spolupracuje s ČT v rámci programu ČT:D s cílem ukázat dětem a jejich rodičům zajímavá místa pro cestování a upozornit na nevěšdní kulturní projekty (rodiče s dětmi a školní zájezdy tvoří 40% návštěvníků muzea).**

Návštěvnost internetových a facebookových stránek za rok 2022

Facebook – Hornické muzeum Příbram

- Počet sledujících
 - K 31. 12. 2021: **1 518** sledujících, k 31. 12. 2022: **1 703** sledujících
- Dosah stránky za období 1. 1. – 31. 12. 2022
 - **52 407** uživatelů

Facebook – Skanzen Vysoký Chlumec

- Počet sledujících
 - K 31. 12. 2021: **542** sledujících, k 31. 12. 2022: **1 203** sledujících
- Dosah stránky za období 1. 1. – 31. 12. 2022
 - **28 683** uživatelů

Facebook – Muzeum zlata Nový Knín

- Počet sledujících
 - K 31. 12. 2021: **523** sledujících, k 31. 12. 2022: **590** sledujících

- Dosah stránky za období 1. 1. – 31. 12. 2022
 - **15 273 uživatelů**

Facebook – Muzeum Špýchar Prostřední Lhota

- Počet sledujících
 - K 31. 12. 2021: **106** sledujících, k 31. 12. 2022: **139** sledujících
- Dosah stránky za období 1. 1. – 31. 12. 2022
 - **3 666 uživatelů**

Instagram – Skanzen Vysoký Chlumeč

- Počet sledujících
 - K 31. 12. 2021: **221** sledujících, k 31. 12. 2022: **303** sledujících
- Dosah stránky za období 1. 1. – 31. 12. 2022
 - **535 uživatelů**

Internetové stránky

V období od 1. 1. do 31. 12. 2022 zavítalo na internetové stránky Hornického muzea Příbram **86 972 unikátních návštěvníků**, počet návštěv byl za dané období **126 458** (na 1 návštěvníka tak připadá 1,45 návštěv). Podrobná tabulka s rozpisem návštěvnosti v jednotlivých měsících se nachází níže.

Měsíc	Unikátní návštěvníci	Návštěvy
Led 2022	5 025	7 024
Úno 2022	5 622	7 815
Bře 2022	5 912	8 138
Dub 2022	10 287	14 737
Kvě 2022	7 940	11 017
Čvn 2022	8 294	11 824
Čvc 2022	11 950	17 769
Srp 2022	10 355	15 984
Zář 2022	4 814	7 081
Říj 2022	6 635	9 405
Lis 2022	5 109	7 980
Pro 2022	5 029	7 684
Celkem	86 972	126 458

Ve srovnání s rokem 2021 došlo k nárůstu o 7 968 unikátních návštěvníků a o 17 535 návštěv.

- **HM Příbram se prezentovalo na veletrzích cestovního ruchu:**
 - **HOLIDAY WORLD & REGION WORLD 2022**
30. ročník mezinárodního veletrhu cestovního ruchu a regionální turistiky
PVA EXPO Praha – Letňany, 18. 3. – 20. 3. 2022
 - samostatný stánek Hornického muzea Příbram (ve spolupráci s Asociací cestovních kanceláří ČR)
 - spoluúčast ve společném stánku Středočeského kraje – Středočeská centrála cestovního ruchu
 - **Regiony České republiky 2022**
21. společná výstava měst, obcí, mikroregionů a informačních center ČR
Výstaviště Lysá nad Labem, 21. 4. – 24. 4. 2022
 - samostatný stánek Hornického muzea Příbram 22. 4. – 23. 4. 2022 (ve spolupráci se Středočeskou centrálou cestovního ruchu)
 - **Itep 2022**
16. veletrh cestovního ruchu
TJ Lokomotiva Plzeň, 15. 9. – 17. 9. 2022
 - spoluúčast ve společném stánku města Příbram
 - **GO a REGIONTOUR 2022**
30. mezinárodní veletrh průmyslu cestovního ruchu a turistických možností
v regionech Brno – Výstaviště, 20. 10. – 23. 10. 2022
 - samostatný stánek Hornického muzea Příbram (ve spolupráci s Asociací cestovních kanceláří ČR).

Edukační činnost

- v souvislosti se **zkvalitňováním edukační činnosti** se zástupci HM Příbram zúčastnili akcí v rámci programu „Kreativní Česko“ (online diskuze, workshop, 9. 2., 22. 2., 8. 3., 10. 3. 2022); pracovníci muzea se zúčastnili v rámci edukační činnosti **Akademie IDU** se zaměřením na emoční inteligenci (11. 2., 18. 2., 25. 2., 4. 3., 11. 3., 18. 3. a 22. 4. 2022); edukační činnost byla řešena kromě **účasti na školeních a dalších odborných akcích** také v rámci **vlastního projektu** orientovaného na základní a střední školy s názvem „**Školní rok v Hornickém muzeu Příbram**“ (21. ročník); pro **seniory** pokračoval cyklus přednášek s názvem „**Akademie třetího věku**“ – ve spolupráci se Vzdělávacím institutem Středočeského kraje, s podporou Středočeského kraje i mimo jeho rámec;
- spolupráce se školami a mládeží byla cílena na: **MŠ** (naučné vycházky, hornické velikonoce, putování za permoníky, jízdy důlním vláčkem, Vánoce v hornickém domku a štědrovečerní šichta v Prokopské štolě), **ZŠ** (environmentální výchova s tzv. pilotní školou ekologické výchovy – „Školní rok v Hornickém muzeu“, 21. ročník), **SŠ + 2. stupeň ZŠ** (středoškolské odborné praxe, exkurze, soutěže, ročníkové práce), **VŠ** (odborné exkurze domácích i zahraničních univerzit, partnerské smlouvy s univerzitami, odborné práce a jiné) dle zpracované koncepce spolupráce se školami (s využitím metodického portálu www.rvp.cz);

- kromě nabídky stávajících vzdělávacích programů („S havířem na šichtu“, „Archeodílna“, „Textilní dílna“, „Montánní průzkum“, „Vycházka po Březových Horách“, „O muzeu“, „Geologické a zoologické exkurze“ a další) z vybraných muzejních oborů byl připraven další projekt spolupráce s **MŠ a ZŠ** s názvem „**Šablony III**“ a postupně byla vytvářena nabídka programů a aktivit pro **školní družiny v odpoledních hodinách** („Muzeum i pro volnou chvíli I, II, III“);
- pro školní mládež a také rodiče dětí byly v **době jarních prázdnin** připraveny v HM Příbram a v jeho pobočkách tyto **akce**: „Jarní prázdniny v Muzeu zlata Nový Knín a v Muzeu Špýchar Prostřední Lhota“ (21. 2. – 27. 2. a 28. 2. – 6. 3. 2022), „Jarní prázdniny v Hornickém muzeu Příbram“ s tvořivými dílnami pro děti s doprovodem (21. 2. a 25. 2. 2022) a třídním dopoledním programem pouze pro děti (22. 2. – 24. 2. 2022);
- **mateřským a základním školám nejen z regionu** byly nabídnuty tyto **interaktivní výchovné programy**: „Dětský masopust“ (1. 3. 2022, Hornický skanzen Březové Hory), „Velikonoce v hornickém domku“ (4. 4. – 17. 4. 2022, hornický domek, o víkendech pro veřejnost), „Velikonoce ve Skanzenu Vysoký Chlumec“ (11. 4. – 17. 4., pro školy 4. 4. – 8. 4. a 11. 4. – 13. 4. 2022), „Vánoce v hornickém domku“ (5. 12. – 16. 12. 2022, hornický domek, o víkendu pro veřejnost), „Štědrovečerní šichta v Prokopské štolě“ (5. 12. – 16. 12. 2022, Důl Anna, o víkendu pro veřejnost), „Vánoce ve Skanzenu Vysoký Chlumec“ (17. 12. – 22. 12. 2022, o víkendu pro veřejnost);
- pro **MŠ na objednávku** nabídlo muzeum také „**Interaktivní prohlídky Prokopské štoly pro děti**“, o víkendech dostupné rovněž širší veřejnosti;
- v průběhu roku 2022 byly realizovány jednak **odborně zaměřené akce** (exkurze, vycházky s odborníky), tak i **zábavně naučné projekty pro širokou veřejnost**: „Masopust v Hornickém muzeu Příbram“ (19. 2. 2022, na facebooku muzea byl zveřejněn návod na výrobu vlastní masopustní masky), „Velikonoční výstava u zlatokopů“ (1. 4. – 10. 4. 2022, Muzeum zlata Nový Knín), „Výstava historických velikonočních pohlednic“ (1. 4. – 17. 4. 2022, Muzeum zlata Nový Knín), „Velikonoce v hornickém domku“ (9. 4. – 10. 4. a 16. 4. – 17. 4. 2022), „Velikonoce ve Skanzenu Vysoký Chlumec“ (11. 4. – 17. 4. 2022), „Hornické slavnosti“ (29. 4. – 30. 4. 2022) nabízející hornický průvod městem, tzv. Skok přes kůži atd., „Den s permoníky“ (21. 5. 2022, Hornický skanzen Březové Hory), „Noc muzea v Novém Kníně“ (4. 6. 2022, Muzeum zlata Nový Knín), „Muzejní noc v Hornickém skanzenu Březové Hory“ (4. 6. 2022, Hornický skanzen Březové Hory), „Hornický kvíz pro děti a dospělé“ (17. 9. – 18. 9. 2022, v rámci EHD, Hornický skanzen Březové Hory), „Putování za Jakubem Krčínem“ (24. 9. 2022, Skanzen Vysoký Chlumec), „Hornické pohádky se svatým Prokopem a svatou Barborou“ (15. 10. – 16. 10. 2022, důl Anna), „Havířské šprýmování“ (28. 10. 2022, Ševčinský důl) – s bohatým programem pro děti i dospělé, „Novoknínské dýňování“ (29. 10. 2022, Muzeum zlata Nový Knín), „Vánoční výstava“ (22. 11. – 4. 12. 2022, Muzeum zlata Nový Knín), „Výstava knínských betlémů“ (22. 11. – 31. 12. 2022, Muzeum zlata Nový Knín), „Voskařská dílna“ (prosinec 2022, Kulturně vzdělávací centrum HM Příbram v areálu dolu Anna), „Štědrovečerní šichta v Prokopské štolě“ a „Vánoce v hornickém domku“ (10. 12. – 11. 12. 2022, Hornický skanzen na Březových Horách), „Vánoce ve Skanzenu Vysoký Chlumec“ (17. 12. – 22. 12. 2022, Vysoký Chlumec) a další;

- v jarních až podzimních měsících byly organizovány v terénu odborné **exkurze se zoologem a botanicou**, kteří během roku podle situace připravili pro návštěvníky poutavá témata: „Zoologická exkurze za nočními zvuky přírody,“ „Kde tanky život neberou, ale dávají“ – zoologická exkurze do bývalého vojenského cvičiště Bahna v Brdech, „Pastva v krajině“ – botanická exkurze ve středním Povltaví;
- během podzimu 2022 se uskutečnily vlastivědné vycházky městem věnované **technickým památkám a hornickému obydlí** s názvem „Návštěva hornické chalupy“;
- HM Příbram úzce spolupracovalo ve věci **zkvalitňování nabídky edukačních programů s Odborem kultury a památkové péče** a dalšími subjekty;
- HM Příbram pokračovalo ve spolupráci dle uzavřené **Partnerské smlouvy s ČVUT v Praze, Fakultou stavební a Centrem experimentální geotechniky** na řešení projektu s tématem „Štola Josef Smilovice – výuka a výzkum“, s cílem vytvoření **multidisciplinárního programu** při sdílení celospolečenského významu tohoto historického důlního díla ve známé lokalitě středního Povltaví dotčené těžbou zlata; HM Příbram na základě uzavřené **Partnerské smlouvy s VŠB – TU Ostrava, Fakultou stavební a montáží turistiky a katedrou společenských věd** poskytlo **nabídku služeb muzea** pro potřeby univerzitní výuky a exkurzí; HM Příbram pokračovalo v pravidelné **spolupráci i se zahraničními univerzitami**, jako např. s technickými univerzitami ve Freibergu, Mnichově a Clausthalu v SRN (viz společná putovní výstava o historii drátěných těžních lan prezentovaná v Oberharzer Bergwerksmuseum Clausthal-Zellerfeld, SRN (22. 10. 2021 – 31. 5. 2022, 5 100 návštěvníků); v Museum Schmid-Schacht Helbra, SRN (1. 6. – 31. 10. 2022, 3 200 návštěvníků); v Stadtmuseum Sulzbach-Rosenberg, SRN, (1. 11. – 31. 12. 2022, 1 100 návštěvníků);
- ve spolupráci se Středočeským krajem HM Příbram zajišťovalo přednáškový cyklus **Akademie 3. věku** pořádaný Vzdělávacím institutem Středočeského kraje;
- HM Příbram pokračovalo ve spolupráci se společností **Post Bellum, z. ú.** týkající se orální historie zachycené žáky ZŠ a SŠ v rámci projektu „**Příběhy našich sousedů**“ a budování sbírky „**Paměť národa**“ (16. 2. 2022 porada online); HM Příbram se podílelo na **natočení vzdělávacího video a audionahrávky** o politickém vězni komunistického režimu Leo Žídkovi k jeho žalářování na Vojně a Bytízu v letech 1955–1960; HM Příbram zastoupené ředitelem se podílelo na zajištění projektu Gymnázia Dr. Josefa Pekaře Mladá Boleslav s názvem „Vyšší princip – povídka a skutečnost“ prezentací **přednášky, workshopu a exkurze s využitím geolokační hry** (10. 1., 17. 1. 2022); HM Příbram zastoupené ředitelem se zúčastnilo přednáškou a panelovou diskuzí vzdělávacího projektu Gymnázia Karla Čapka v Dobříši s názvem **Projektové řízení pro život – „77 let od konce 2. světové války“** (2. 5. 2022).

Participace HM Příbram na projektech s možností vícezdrojového čerpání finančních prostředků

- HM Příbram se snažilo dosáhnout finanční spoluúčasti na realizované aktivity rovněž z prostředků nad rámec příspěvku zřizovatele:

- na rok **2022 získalo HM Příbram** finanční prostředky **MK ČR z programu ISO II/D** – preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí na vybavení depozitářů podsbírky historické a podsbírky mineralogické v celkové výši 62 409,- Kč (dotace MK ČR 42 000,- Kč);
- příspěvek od MK ČR z programu „**Podpora expozičních a výstavních projektů, tematický okruh 1: instalace expozic nebo výstav – Geopark Brd a Podbrdská**“ (dle Rozhodnutí č. j. MK 43119/2022 SOM z 18. 7. 2022) na vybudování expozice „Geoparku Brd a Podbrdská“ v celkové výši 936 361,- Kč, (dotace MK 500 000,- Kč);
- příspěvek od **MK ČR z programu ISO II/C** – „Výkupy předmětů kulturní hodnoty mimořádného významu – 174 kusů převážně leštěných křemenných hmot z oblasti Brd a Podbrdská“ (dle Rozhodnutí č. j. MK 61174/2022 SOM z 25. 10. 2022) v celkové výši 90 000,- Kč, (dotace MK 63 000,- Kč);
- v roce 2022 podán **Projektový záměr na financování revitalizace objektů** v areálu pobočky muzea **Uranový důl Bytíz** a na **vybudování multimediální expozice** o historii uranového hornictví z finančních prostředků programu **Ministerstva pro místní rozvoj ČR: IROP 2021–2027**, oblast Kulturní dědictví a cestovní ruch, 34. výzva IROP – Muzea – SC 4.4 (PR). Projektový záměr: Uranový důl Bytíz (rozpočet 26 140 000,- Kč) zpracovaný 17. 3. 2022, schválený Radou kraje 12. 5. 2022 (Usnesení č. 064-19/2022/RK)

předmět projektu:

- rekonstrukce budovy turbokompresorovny – vybudování zázemí pro návštěvníky a pro zaměstnance, instalace vertikální zdvižné plošiny umožňující bezbariérový přístup do 2. patra budovy
- vybudování příjezdové komunikace (napojení na hlavní silniční tah II/604) a parkoviště pro návštěvníky
- vytvoření interaktivní a multimediální expozice
- realizace elektronického zabezpečovacího systému včetně bezpečnostních kamer.

Spolupráce s obcemi, místními komunitami, působení v regionu

- HM Příbram rozvíjí **tradičně bohatou spolupráci s obcemi, městy a partnerskými organizacemi, místními komunitami a podobně (např. CHKO Brdy, Vojenské lesy a statky, s. p., DIAMO, s. p., Kovohutě Příbram, a. s., Český báňský úřad, Česká geologická služba, Cech příbramských horníků a hutníků, Čs. obec legionářská, Konfederace politických vězňů ČR, Armáda ČR atd.)**, v jejichž lokalitách jsou situována jednotlivá pracoviště muzea;
- **V roce 2022 je možné uvést následující příklady: spolupráce s městem Příbram při tvorbě Architektonického návrhu revitalizace náměstí J. A. Alise** v Příbrami-Březových Horách, ředitel HM členem realizačního týmu hodnotitelů (prezentace výsledků architektonické soutěže 19. 10. 2022); ředitel HM Příbram členem **pracovní skupiny** zabývající se **evidencí uměleckých objektů** v Příbrami; v souvislosti s vytvářením **Koncepce cestovního ruchu města Příbram** jsou zástupci HM členy realizačního týmu (jednání pracovní skupiny 30. 3. 2022); dále účast na přípravě nových **propagačních materiálů** města Příbram a při tvorbě programů k podpoře cestovního ruchu s názvem

„Příbramská zážitkovka 2022“, „Putování po Příbrami s permoníky“, „Osobnosti Příbrami 20. století“. Spolupráce při tvorbě **spotu** s názvem „Příbram – město plné zázraků“; spolupráce při koncipování **interpretačního plánu** pojmenovaného „Vzestupy a pády města Příbram“; v rámci spolupráce s **městem Příbram** zajistilo HM Příbram **exkurzi** pro **delegaci partnerských měst** ze SRN, Itálie a Holandska, s ukázkou tradičních řemesel a také expozic Památníku Vojna, s odborným výkladem ředitele HM (10. 4. 2022); spolupráce s **městem Příbram, Cechem příbramských horníků a hutníků, s. p. DIAMO a Vysokou školou báňskou – TU Ostrava** na projektu s názvem „**Příbramské hornické slavnosti**“, za finanční podpory města Příbram a Středočeského kraje, ředitel HM jedním z garantů projektu (29. 4. – 30. 4. 2022); spolupráce při zajištění **programu** věnovaného „**130. výročí březohorské důlní katastrofy**“, za finanční podpory města Příbram a Středočeského kraje (16. 5. – 31. 5. 2022); HM Příbram zorganizovalo **exkurzi** určenou reprezentaci **města Dobříš** a zástupcům **polského partnerského města**, s výkladem ředitele HM (22. 5. 2022); pokračovala tradiční spolupráce s **Kovohutěmi Příbram, nástupnická a. s.** týkající se exkurzí do provozu huti a zároveň do expozic HM Příbram věnovaných historii hutnictví, spolupráce při organizování sportovní akce s názvem „**Běh Kovohutěmi**“ (10. 9. 2022) a účast na 24. ročníku prezentačního **workshopu** s názvem „**Opět po roce**“ v Kovohutích Příbram s představením **publikace ředitele HM** s názvem „Památky Příbrami v obrazech“ o minulosti hutnictví na Příbramsku (24. 11. 2022); v rámci spolupráce se **s. p. DIAMO** zajistilo HM Příbram ve svých expozicích program **exkurze pro 14 expertů, účastníků školení Mezinárodní agentury pro atomovou energii**, specialistů z univerzit, vědeckých ústavů a těžařských společností z oblasti hornictví, jaderné energetiky, geologie a životního prostředí, s výkladem ředitele HM o historii hornictví na Příbramsku a prohlídkou expozic HM Příbram (16. 6. 2022);

- ředitel HM Příbram přednesl **hlavní projev u pomníků obětem 1. a 2. světové války** v Příbrami, na Březových Horách a na Slivici při pietních aktech organizovaných **městem Příbram, obcí Milín a Čs. obcí legionářskou** (18. 2., 6. 5., 11. 5., 26. 10., 17. 11. 2022); HM Příbram se zúčastnilo **slavnostního zasedání** u příležitosti 50. výročí působení **Hasičského záchranného sboru** v Příbrami a **převzalo** za dlouholetou spolupráci při dokumentaci historie hasičstva **pamětní medaili** (15. 9. 2022); HM Příbram zastoupené ředitelem se zapojilo do spolupráce s **Krajským vedením hasičů Čech, Moravy a Slezska** v rámci **Komise pro zpracování historie hasičstva v době 2. světové války** (ředitel HM shromáždil materiály týkající se Příbramska); ředitel HM Příbram vystoupil s přednáškou o historii **Čs. obce sokolské v Příbrami** na slavnostním shromáždění při příležitosti 160 let Sokola Příbram a 120. výročí vzniku zdejší sokolovny (21. 5. 2022); HM Příbram se **metodicky podílelo** na vytvoření prací studentů škol příbramského regionu v rámci projektu „**Příběhy našich sousedů**“ pořádaného **Post Bellum, z. ú.** při budování sbírky „**Paměti národa**“, dokumentujícího osud rodin podporujících v době 2. světové války na Příbramsku činnost protinacistických odbojových skupin; ředitel HM Příbram přednesl projev při **odhalení pamětní desky obětem holocaustu**, rodině Neumannových ve Hvožďanech, akce pořádána v rámci tradiční spolupráce muzea s **obcí Hvožďany** (25. 11. 2022); přednáška ředitele HM při příležitosti 80. výročí heydrichiády a událostí na příbramském gymnáziu pořádána ve spolupráci s **městem Příbram, vedením Střední**

zdravotnické školy a VOŠ Příbram a dalších subjektů (21. 6. 2022); HM Příbram je od roku 2000 jedním ze spolupořadatelů akce s názvem **„Připomínka poslední bitvy 2. světové války v Evropě u Slivice nedaleko Milína v r. 1945“**, v rámci tohoto projektu přednesl ředitel HM Příbram **hlavní projev** během pietního aktu za **účasti veteránů války, zástupců ČsOL, ústavních činitelů a starostů okolních obcí** (11. 5. 2022); HM Příbram a jeho pobočka Památník Vojna se podílely na organizaci programu při státním svátku **„Dne boje za svobodu a demokracii 17. listopadu“** s pietním aktem v **Památníku Vojna** za účasti hejtmanky Středočeského kraje Petry Peckové, dalších zástupců zřizovatele, představitelů okolních měst a obcí, ústavních činitelů a také pamětnice JUDr. Libuše Musilové vězněné komunistickým režimem po únoru 1948, spojené s **komentovanou prohlídkou** tematické výstavy **„17. 11. 1939 a 1989 na Příbramsku“** (také on-line) dle scénáře ředitele HM (17. 11. 2022); Hornické muzeum Příbram zastoupené ředitelem pokračovalo v tradiční **spolupráci s Armádou ČR** účastí na slavnostním nástupu 13. dělostřeleckého pluku Jince v souvislosti se jmenováním nového velitele tohoto vojenského útvaru (30. 5. 2022), při příležitosti Dne ozbrojených sil (29. 6. 2022), při připomínce Dne vzniku samostatného československého státu (25. 10. 2022), Dne válečných veteránů (11. 11. 2022) a Dne dělostřelectva (8. 12. 2022); HM Příbram rozvíjelo spolupráci též se spolkem **Veterán Policie ČR, z. s. Příbram** zajištěním exkurze v muzeu pro členy partnerské zahraniční organizace ze SRN - INTERNATIONAL POLICE ASSOCIATION Esslingen-Stuttgart (11. 10. 2022) a poskytnutím historických materiálů pro nově otevřenou **Síň tradic Policie ČR v Příbrami** (4. 11. 2022).

Spolupráce s Odborem kultury a památkové péče KÚ SK a dalšími zástupci zřizovatele muzea

- HM Příbram se snažilo také v roce 2022 o **održování termínů a včasné plnění stanovených úkolů**; při zpracování úkolů usilovalo o přesné plnění zadání a o nejvyšší kvalitu odevzdávané práce; HM Příbram v rámci spolupráce s **Odborem kultury a památkové péče** a se **Středočeskou centrálou cestovního ruchu** zpracovalo materiál s názvem **„Marketingový kalendář“** (21. 1. 2022); vybraní pracovníci HM Příbram se zúčastnili školení k tématu **„Asertivní komunikace a dovednosti obchodního vyjednávání“** (24. 2., 8. 3. 2022); pracovníci HM Příbram se zúčastnili online školení se zaměřením na **Informační systém projektových záměrů** (10. 3. 2022); HM Příbram vytvořilo program v rámci **Středočeského kulturního léta 2022** (31. 1. 2022) a spolupracovalo při řešení **jednotného vizuálního stylu** v rámci Středočeského kulturního léta (18. 1., 31. 1., 25. 3., 19. 4. 2022); HM Příbram se zapojilo do zpracování přehledného materiálu s názvem **„Edukační programy v oblasti kultury v r. 2022“** (22. 2., 8. 3., 23. 3., 25. 5., 29. 7., 3. 12. 2022); HM Příbram se zapojilo do připomínkování hlavních směrů revize **Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání** (20. 4. 2022); HM Příbram zpracovalo podklady k účasti na projektu s názvem **„Program rodinné politiky SK 2021–2023“** (5. 5. 2022); HM Příbram zajistilo inventarizaci v rámci **kontroly hospodaření** (1. 2. 2022); HM Příbram spolupracovalo při zpracování **analýzy stavu a**

potenciálu energetických úspor při přípravě projektů EPC II (10. 3., 5. 5. 2022); HM Příbram zpracovalo projektový záměr v rámci IROP – Uranový důl Bytíz (17. 3. 2022); účast ředitele HM na prezentaci ediční činnosti HM Příbram (10. 10. 2022); HM Příbram se účastnilo na základě výzvy zřizovatele průzkumu vzdělávacích potřeb vedoucích pracovníků v oblasti kultury (11. 6. 2022); HM Příbram se zúčastnilo školení zaměřeného na využívání sociálních sítí, ve spolupráci se Středočeskou centrálou cestovního ruchu a Agenturou H1 (11. 1. – 12. 1., 17. 5., 28. 6., 6. 10. – 7. 10., 9. 11. – 10. 11., 15. 11. 2022); HM Příbram se zúčastnilo školení s názvem „Kreativní vzdělávání míří do Česka“ (22. 2. 2022); HM Příbram zastoupené ředitelem a ekonomkou se zúčastnilo školení zaměřeného na informační systém projektových záměrů (17. 3. 2022); HM Příbram zastoupené ředitelem se zúčastnilo vzdělávacího programu Vzdělávacího institutu Středočeského kraje věnovaného „Finančnímu hospodaření“ (20. 6. 2022) a zaměřeného na „Manažerské dovednosti“ (29. 9. – 12. 12. 2022); ředitel HM Příbram se zúčastnil konference s názvem „S Vámi pro Vás měníme kraj“ organizované Odborem Kancelář hejtmanky SK (1. 6. 2022); HM Příbram spolupracovalo s věcně příslušným odborem rovněž na přípravě harmonogramu instalace putovní výstavy s názvem „České ceny za architekturu“ (instalace v HM Příbram 31. 5. – 26. 6. 2022, Galerie Orbis Pictus – Památník Vojna); HM Příbram se zapojilo do Kulturního léta Středočeského kraje uspořádáním divadelního představení ve Skanzenu Vysoký Chlumeč („Jak jsem vyhrál válku“ - Divadlo A. Dvořáka Příbram, 4. 9. 2022); HM Příbram zastoupené etnoložkou se podílelo na činnosti spojené s péčí o tradiční lidovou kulturu na území Středočeského kraje; pokračovala spolupráce se společností Post Bellum, z. ú. týkající se orální historie zachycené žáky ZŠ a SŠ v rámci projektu „Příběhy našich sousedů“ a budování sbírky „Paměť národa“, ředitel HM Příbram poskytl historické materiály a konzultace vztahující se k pomoci rodin podporujících v době 2. světové války na Příbramsku činnost protinacistických odbojových skupin (závěrečná prezentace projektu 15. 6. 2022); HM Příbram pokračovalo ve spolupráci muzeí zřizovaných Středočeským krajem na kulturně vzdělávacím projektu s názvem „Fárací knížka“; HM Příbram spolupracovalo s věcně příslušným odborem a Středočeskou centrálou cestovního ruchu rovněž ve věci podpory cestovního ruchu prezentací Adventního programu ve Středočeském kraji a výstavou hornického betlému v Památníku Josefa Lady v Hrusicích (29. 11. 2022); HM Příbram spolupracovalo i s dalšími odbory KÚ SK, např. se vzpomínaným Odborem Kancelář hejtmanky předáním propagačních materiálů a při zajištění akcí s účastí hejtmanky a dalších představitelů Středočeského kraje v rámci programu „Velikonoce ve Skanzenu“ určeného obyvatelům dětských domovů SK (9. 4., 24. 4. 2022), dále při zajištění slavnostního přivítání 100 000. platicího návštěvníka HM Příbram za rok 2022 a křtu knihy ředitele HM Příbram Josefa Velfla, geologa Václava Cílka a kolektivu spoluautorů s názvem „Uranová Příbram“ za účasti hejtmanky Středočeského kraje, radního pro oblast kultury, památkové péče a cestovního ruchu a dalších čestných hostů (9. 12. 2022); při zajištění „Pietního aktu u Památníku Vítězství na Slivici“ s projevem ředitele HM Příbram (11. 5. 2021) a v rámci „Dne boje za svobodu a demokracii 17. listopadu“, při pietním aktu v Památníku Vojna s odborným výkladem ředitele HM Příbram (17. 11. 2021); pokračovala spolupráce s Odborem životního prostředí a zemědělství

poskytnutím konzultací týkajících se evropsky významných lokalit zařazených do soustavy chráněných území **Natura 2000** a další.

Sbírkotvorná činnost HM Příbram, p. o.

- HM Příbram provádělo **v souvislosti s platnou legislativou** pravidelnou evidenci sbírkových předmětů zapsaných do I. a II. stupně, CES, cyklické inventarizace, restaurování sbírkových předmětů, zabezpečení, modernizaci depozitářů, rozšiřování sbírky dle akviziční koncepce, další odborné zpracování a prezentaci sbírky, včetně publikování výsledků činnosti atd.;
- podle Plánu inventarizace Sbírký HM Příbram se uskutečnila v roce 2022 inventarizace podsbírký č. 8 – zoologické, probíhající v termínu od 31. 12. 2021 do 19. 12. 2022, bez závad (viz Příkaz ředitele č. 5/2021, č. j. 67/HM/2021 z 31. 12. 2021);
- ve dnech 23. 8. – 24. 8. 2022 se uskutečnila v HM Příbram **kontrola Ministerstva kultury ČR týkající se dodržování zák. č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů**, viz Protokol č. j. MK 53820/2022 SOM z 15. 9. 2022, konstatující, že **správa kontrolované sbírky je na vysoké úrovni, bez závad**;
- HM Příbram **evidovalo k 31. 12. 2022 celkem 13 110 přírůstkových čísel sbírkových předmětů, za rok 2022 bylo zaevidováno 40 přírůstkových čísel sbírkových předmětů.**

Knihovna Hornického muzea Příbram, p. o.

- HM Příbram obdrželo od MK ČR osvědčení č. j. 16154/2022 OULK ze dne 15. 3. 2022 týkající se **zápisu knihovny HM Příbram do evidence knihoven s evidenčním číslem knihovny 6655/2022 podle zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihoven a informačních služeb (knihovní zákon)**;
- HM Příbram **zpřístupnilo v roce 2022 knihovnu veřejnosti formou prezenčních výpůjček** ve studovně Památníku Vojna a zároveň **zpřístupnilo webový knihovní katalog** na webových stránkách muzea;
- **pokračovala elektronická evidence knihovny Hornického muzea Příbram**; počet zaevidovaných přírůstků v roce 2022 činil 194, celkový počet **knihovních jednotek** k 31. 12. 2022 byl 17 095, celkový počet **titulů periodik** zaevidovaných v elektronické evidenci k 31. 12. 2022 byl 232.

Publikační a ediční činnost

- v oblasti publikační HM Příbram prezentovalo příbramský region, Středočeský kraj i ČR též na stránkách **tuzemského i zahraničního odborného tisku**;
- HM Příbram dlouhodobě spolupracuje na redakci recenzovaného sborníku „**Středočeský vlastivědný sborník**“ (ředitel muzea je předsedou redakční rady, korektury sborníku, vlastní příspěvky ředitele HM a pracovníků muzea) vydávaného Středočeským

muzeem v Roztokách u Prahy, p. o. v součinnosti se Sládečkovým vlastivědným muzeem v Kladně, p. o., Městským muzeem v Čelákovících, p. o. a Hornickým muzeem Příbram, p. o.;

- HM Příbram se podílelo na redakci sborníku „**Podbrdsko**“ vydávaného Státním okresním archivem Příbram, Městským muzeem Sedlčany a Hornickým muzeem Příbram, p. o. (ředitel a další pracovníci muzea jsou členy redakční rady – korektury sborníku, vlastní příspěvky);
- HM Příbram zastoupené ředitelem je členem redakční rady recenzovaného periodika „**Uhlí, rudy, geologický průzkum**“ (korektury příspěvků, vlastní studie);
- ředitel HM Příbram dopisuje do **zahraničního recenzovaného periodika „Industriekultur“** vydávaného Vestfálským industriálním muzeem v Dortmundu, SRN; ředitel HM Příbram se jako každoročně podílel na zpracování **Internationale Bibliographie Aufsatzliteratur zur Montangeschichte**, kterou vydává Deutsches Bergbau-Museum Bochum, SRN.

Návštěvnost za rok 2022

- Hornické muzeum Příbram přivítalo v roce 2022 ve svých expozicích celkem **112 998 návštěvníků**, z toho **103 535** platících a **9 463** neplatících, HM Příbram náleží k **nejnavštěvovanějším muzeím zřizovaným Středočeským krajem**;
- **pro srovnání** je možné uvést návštěvnost některých dalších středočeských státních či krajských památek: České muzeum stříbra Kutná Hora 150 000 návštěvníků, Karlštejn 148 400, Konopiště 71 000, Točnick a Žebrák 42 814, Žleby 42 449, Veltrusy 23 473, Mníšek pod Brdy 22 480, Krakovec 19 560, Mnichovo Hradiště 16 587, Sázava 10 881, Hořovice 10 821, Březnice 9 506;
- **nejnavštěvovanější památky v ČR** v r. 2022 byly: Lednice 293 046, dále Český Krumlov 167 820 a Hluboká nad Vltavou 154 057;
- **nejnavštěvovanějšími akcemi HM Příbram** byly: „Velikonoce ve skanzenu Vysoký Chlumeč“ (3 500 návštěvníků); „Prokopská hornická pouť“ (2 632 návštěvníků); „Den Středočeského kraje – Havířské šprýmování“ (2 600 návštěvníků); „Vánoce v hornickém domku a Štědrovečerní šichta“ (2 350 návštěvníků).

Bibliografie za rok 2022

BÁRTÍK, František. Vybrané úteky z NVÚ Příbram (Bytíz) a pracovišť uranových dolů 1961–1986. *Podbrdsko*, Příbram 2022, XXIX, s. 169–181.

BLAŽKOVÁ, Lenka. Podbrdský tulák Antonín Račanský. *Podbrdsko*, Příbram 2022, XXIX, s. 131–154.

BLAŽKOVÁ, Lenka. Malířka Anna Sequensová a její prázdninové pobyty v Dobré Vodě. *Středočeský vlastivědný sborník*. Roztoky 2022, 40, s. 26–49.

FISCHER, David – SEDLÁČEK, Ondřej – MULÁČEK, Roman. Zoologie uranových hald na Příbramsku. In VELFL, Josef – CÍLEK, Václav a kol. *Uranová Příbram*. Praha 2022, s. 296–318.

- HLAVÁČEK, Rudolf – TRUNEČKOVÁ, Linda. *Alchemilla cymatophylla*. In LUSTYK, Pavel – DOLEŽAL, Jan (eds). *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XX. Zprávy České botanické společnosti*, Praha 2022, 57/1, s. 50.
- HLAVÁČEK, Rudolf. *Eleocharis uniglumis* subsp. *uniglumis*. In LUSTYK, Pavel – DOLEŽAL, Jan (eds). *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XX. Zprávy České botanické společnosti*, Praha 2022, 57/1, s. 106.
- HLAVÁČEK, Rudolf – HADINEC, Jiří. *Rubus silvae-bavaricae*. In LUSTYK, Pavel – DOLEŽAL, Jan (eds). *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XX. Zprávy České botanické společnosti*, Praha 2022, 57/1, s. 154.
- HLAVÁČEK, Rudolf – TRUNEČKOVÁ, Linda. *Impatiens edgeworthii*. – In LUSTYK, Pavel – DOLEŽAL, Jan (eds). *Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XX. Zprávy České botanické společnosti*, Praha 2022, 57/1, s. 119.
- KARDA, Milan – VELFL, Josef. Uranový důl Bytíz – nová pobočka Hornického muzea Příbram. In VELFL, Josef – CÍLEK, Václav a kol. *Uranová Příbram*. Praha 2022, s. 141–144.
- KORENÝ, Rastislav. Středověké nákončí pochvy meče z Voznice, okr. Příbram a několik kritických poznámek k nálezům středoevropské skupiny. In BAČA, Martin (ed.), *Pod stromem života. Zborník k 70. narodeninám Michala Slivku. Studia Archaeologica et Mediaevalia*, Tomus XIII, Bratislava 2022, s. 173–179.
- KORENÝ, Rastislav. Zpráva o činnosti archeologického pracoviště Hornického muzea Příbram od 2. 3. 2018 do 31. 5. 2022. *Podbrdsko*, Příbram 2022, XXIX, s. 244–248.
- KORENÝ, Rastislav – JOHN, Jan. Nové nálezy raně středověkých esovitých záušnic a závaží na Příbramsku. *Archeologické výzkumy v jižních Čechách*, České Budějovice 2022, 35, s. 195–209.
- REHÁK, Ivan – FISCHER, David – KRATOCHVÍL, Lukáš – ROVASTOS, Michail. Origin and haplotype diversity of the northernmost population of *Podarcis tauricus* (Squamata, Lacertidae): Do lizards respond to climate change and go north? *Biodiversity Data Journal* 10, 2022: e82156.
- SEJKORA, Jiří – DOLNÍČEK, Zdeněk – ŠKÁCHA, Pavel – ULMANOVÁ, Jana – VRTIŠKA, Luboš. Neobvyklá asociace minerálů s willemitem z prostoru centrální části příbramského uran-polymetalického revíru (Česká republika). *Bulletin Mineralogie Petrologie*, Praha 2022, 30(2), s. 224–242.
- SEJKORA, Jiří – DOLNÍČEK, Zdeněk – ZACHARIÁŠ, Jiří – ULMANOVÁ, Jana – ŠREIN, Vladimír – ŠKÁCHA, Pavel. Mineralogical and Fluid Inclusion Evidence for Reworking of Au Mineralization by Ag-Sb-Base Metal-Rich Fluids from the Bytíz Deposit, Příbram Uranium and Base-Metal Ore District, Czech Republic. *Minerals*, 2022 (online), 12(12), 1539, s. 1–38.
- ŠKÁCHA, Pavel. Sbírkový Hornického muzea Příbram. *Minerál*, České Budějovice 2022, r. XXX, č. 4, s. 344–345.
- ŠKÁCHA, Pavel. Uranová Příbram jako fenomén i jako osud – mineralogické bohatství příbramských uranových dolů. In VELFL, Josef – CÍLEK, Václav a kol. *Uranová Příbram*. Praha 2022, s. 251–269.

- TRANTINA, Václav – VELFL, Josef. Památník Vojna u Příbrami. In VELFL, Josef – CÍLEK, Václav a kol. *Uranová Příbram*. Praha 2022, s. 134–140.
- TRUNEČKOVÁ, Linda – HLAVÁČEK, Rudolf – MALÍČEK, Jiří. Nejen hromady kamení – přírodní prostředí uranových výsypek, jejich ekologie a rostlinstvo. In VELFL, Josef – CÍLEK, Václav a kol. *Uranová Příbram*. Praha 2022, s. 271–294.
- VELFL, Josef. 200 let březohorského dolu Marie, chlouby habsburské monarchie i symbolu největší důlní katastrofy. *Podbrdsko, Příbram 2022, XXIX*, s. 182–199.
- VELFL, Josef. Hrdinové protinacistického odboje za ostnatými dráty vězeňských uranových táborů na Příbramsku. *Středočeský vlastivědný sborník, Roztoky 2022, 40*, s. 50–83.
- VELFL, Josef. Příbramské betlémy. *Uhlí, rudy, geologický průzkum, Praha 2022, r. 30, č. 4*, s. 12.
- VELFL, Josef. Město Sedlčany nezapomíná na své hrdiny. *Sedlčanský kraj, Sedlčany 2022, r. 33, č. 48*, s. 47.
- VELFL, Josef. Příběh Josefa Zvěřiny a jeho blízkých na pozadí historických událostí 2. světové války ve středním Povltaví a záhy poté. In ŠMERÁK, Václav (ed.) a kolektiv. *Ohlédnutí II. Vystěhování ze středu Čech mezi Vltavou, Sázavou, Benešovem a Sedlčany*. Praha 2022, s. 21–31.
- VELFL, Josef – CÍLEK, Václav (eds.) a kolektiv. *Uranová Příbram*. Praha 2022, 384 s.
- VELFL, Josef – HAAG, Ulrich. Eisenkunstguss in Komárov. *Industriekultur, Essen 2022, 28. Jahrgang, 98. Heft, Ausgabe 1/2022*, s. 40–41.